

Datum
2016-08-26

Vårt diarienummer
2016-110-4046

Ert datum
2016-04-13

Er beteckning
U2016/00281/UH

Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Universitetskanslersämbetets rapport Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola (2016:1)

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har beretts tillfälle att yttra sig över Universitetskanslersämbetets rapport Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola. CSN tillstyrker rapportens förslag att svenska universitet och högskolor ges möjlighet att anordna öppna nätbaserade kurser s.k. Moocar och att dessa regleras i en särskild förordning. CSN lämnar dock följande synpunkter avseende utredningens förslag ur studiestödshänseende.

Enligt förslagen i rapporten ska kurser som ges i enlighet med den nya förordningen inte ge rätt till studiemedel. Detta ska regleras i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655). CSN behöver således ha kännedom om vad som är en reguljär kurs och vad som är en Mooc vid prövning av rätten till studiemedel. Det är därför av central betydelse att det tydligt framgår på exempelvis kursintyg att den aktuella kursen har anordnats i enlighet med den nya förordningen.

Internationellt sker succesivt ett visst närmande mellan Moocar och reguljär utbildning. I exempelvis Storbritannien ger vissa Moocar akademiska poäng som kan ingå i en universitetsexamen. Det blir även allt vanligare med hybridkurser och kurser som ges både som Mooc och som reguljära kurser. För att minska risken för felaktiga utbetalningar av studiemedel bör det tydligt framgå av kursbeskrivning, namn eller på annat sätt att en Mooc vid svenska universitet och högskolor ges i enlighet med den nya förordningen, så att det finns en tydlig skiljelinje mellan Moocar och reguljära kurser. För att studiemedel ska betalas ut krävs att den studerande är antagen till den aktuella utbildningen. I och med att en studerande som läser en Mooc inte blir formellt antagen och registrerad vid lärosätet bör emellertid risken vara liten att studerande felaktigt får utbetalt studiemedel.

CSN anser också att det vore bra om det i förordningen som reglerar de öppna nätbaserade kurserna finns en portalparagraf som tydligt avgränsar vad som är en Mooc. Begreppet ”öppna nätbaserade kurser” skulle teoretiskt sett även kunna innefatta exempelvis distanskurser som både är ”öppna” och ”nätbaserade”. Det anges förvisso i 3 § i förslaget till förordning att utbildningen ska vara avgiftsfri och i 4 § att högskolan inte får ställa upp behörighetsvillkor för tillträde till kurser eller göra urval bland de som anmäler sig till kurserna. En definition bör dock enligt CSN:s mening även exempelvis innefatta att den som bedriver dessa studier inte har

CSN Huvudkontoret

studerandesstatus och att man inte är formellt antagen till högskolan enligt 7 kap 1 § högskoleförordningen.

Det finns i rapporten inget förslag till reglering i studiestödsförordningen att kurser som ges enligt förordningen om öppna nätbaserade kurser inte ska ge rätt till studiemedel. Kontakt får gärna tas med CSN i den fortsatta beredningen med ett författningsförslag.

I och med att dessa kurser inte ska ge rätt till studiemedel är det viktigt att detta tydliggörs i information till de studerande.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åke Svensson efter föredragning av utredaren Henrik Strömberg Croné. I arbetet med remissvaret har även verksjuristen Sara Ljung och sommarnotarien Frida Sivervall och verksamhetsutvecklaren Markus Siitonen deltagit.

Åke Svensson

Henrik Strömberg Croné